

ландія; западна-та часть на същж Англія ся наріча Валлісъ. Малки-тѣ острови сж причислявжть то къмъ еднж-тж, то къмъ друг-тж отъ тѣзи части, спорѣдъ мѣстоположеніе-то имъ.

Всичко това зето наедно съставлява пространство въ 5732 кв. м. И тж, Британско-то кралевство, по пространство-то си зама 4-то мѣсто между първокласни-тѣ царства.

Предѣли-тъ на Британско-то кралевство, е Атлантическій Океанъ. На и. отъ о-въ Велико-Британія той образува — Съверно или Нѣмско море, на ю. Па-де-Кале и Ламаншъ, на з. Каналъ св. Георгія, Ирландско море и Съверній Каналъ. Най забелѣжителни-тѣ отъ заливи-тъ, кои-то сж врѣзважтъ въ Велико-Британіј, сж: Бритнскія, Кардиганскія, Селвейскія и Кляйденскія на западъ; отъ заливи-тѣ, кои-то сж врѣзважтъ въ Ирландія, забелѣжителни сж— Галвейскія и Слиго. Отъ полуострови-тъ по забелѣжителень е Корнваллисъ.

Брегове-тѣ на острови-тѣ на Британско-то Кралевство сж по достїпни, както е известно, отъ брегове-тѣ на кое и да е европейско царство; особенно сж забелѣжителни въ това отношеніе источни-тѣ и южни-тѣ брѣгове на о-ви-тѣ на Велико-Британіј и Ирландіј; а съверни-тѣ и западни-тѣ сж твърдѣ каменисти: и тѣ имѣтъ сѫщо такива фюорди, както и съверни-тѣ и западни-тѣ брѣгове на Скандинавскія полуостровъ и на о-въ Исландія, *Пристанища-та* на острови-тѣ на Велико-Британіј и Ирландіј сж много по згодни за кораби-тѣ, защо-то періодически сж напълнявжть съ водж отъ морски-тѣ приливи. Най забелѣжителни-тѣ отъ тѣхъ сж: а) на о-въ Велико-Британіј — Портсмутъ, Плимутъ, Фалмутъ, Соутгемптонъ, Ярмутъ, Гелль, Ньюкестлъ, Литъ, Ливерпуль, Милфордъ; в) въ Ирландіј — Дублинъ. Белфастъ, Лимрикъ, Коркъ, Ватерфордъ. Нѣкои си отъ тѣхъ сж силно укрѣпени, като напр. Портсмутъ, Плимутъ, Фалмутъ, Соутгемптонъ, Ярмутъ; а най много Портсмутъ. Това е най главна-та морска англійска крѣпость; тукъ стои и воененъ флотъ.

Военниятъ флотъ на Англія е първи въ свѣтъ-тѣ и по число-то на кораби-тѣ и по голѣмина-та имъ, и по количество-то на моряци-тѣ. Заправеніе кораби Англія има 12 превъсходни *верфи* (верфъ ся наріча мѣсто-то, дѣто ся правятъ кораби). Такива верфи има въ Чатамъ, Девонпортъ, Вулчъ, Портсмутъ, Депфордъ, Милвалъ, Пемброкъ Сундерлендъ, Глезго, Ширнесь, Блаквалъ и Ньюгавенъ.

Достїпность-та на англійски-тѣ брегове и положеніе-то на Англія срѣдъ океана много ѝ сж помогнали да стане първо морско царство и *всемирно пристанище*.